

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ความรู้และการปฏิบัติกิจกรรมของพระสงฆ์ด้านสุขภาพจิตชุมชน

ชื่อผู้เขียน   นายสมบัติ   สกุลพรรณ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ พรรณพิไล ศรีอารมณ์	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ แสง จันทร์งาม	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สุวนีย์ เกียวกิ่งแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปันตา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง ไบริบาล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ปริสฺณญกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพจิต และการปฏิบัติกิจกรรมด้านสุขภาพจิตชุมชนของพระสงฆ์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดมหานิกาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 194 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ด้านสุขภาพจิต และส่วนที่ 3 แบบวัดการปฏิบัติกิจกรรมด้านสุขภาพจิตชุมชน ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความรู้ด้านสุขภาพจิตและแบบวัดการปฏิบัติกิจกรรมด้านสุขภาพจิตชุมชน ไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูเดออร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73 และ .76 ตามลำดับ จากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 80.17 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้ด้านสุขภาพจิตของพระสงฆ์อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.79 (SD=2.57) เรื่องที่พระสงฆ์มีความรู้มากที่สุดคือความหมายของสุขภาพจิต รองลงมาได้แก่ ลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตดี การส่งเสริมสุขภาพจิต การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาสุขภาพจิตหรือการเจ็บป่วยทางจิตเวช

ความรู้ด้านสุขภาพจิตของพระสงฆ์ทั้งที่เคยและไม่เคยได้รับการอบรมถวายความรู้ด้านสุขภาพจิต อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.90 (SD=2.42) และ 23.69 (SD=2.61) ตามลำดับ

2. การปฏิบัติกิจกรรมด้านสุขภาพจิตชุมชนของพระสงฆ์อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.76 (SD=0.26) การเผยแพร่ธรรม เป็นกิจกรรมที่พระสงฆ์ปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและครอบครัว การให้การปรึกษาและการพัฒนาชุมชน

Thesis Title Knowledge and Activities of Buddhist Monks
Regarding Community Mental Health

Author Mr. Sombat Skulphan

M.N.S. Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee

Assoc. Prof. Punpilai	Sriareporn	Chairman
Professor Saeng	Chandngarm	Member
Assoc. Prof. Suwanee	Kiewkingkaew	Member
Assist. Prof. Dr. Darawan	Thapinta	Member
Assist. Prof. Dr. Linchong	Pothiban	Member
Assoc. Prof. Dr. Sukanya	Parisunyakul	Member

Abstract

The purpose of this study was to determine levels of knowledge and activities of Buddhist Monks regarding community mental health. The population studied were 194 Buddhist Monks (Mahanikaya Order) including abbots, associate abbots and assistant abbots, living in Mueng district of Chiang Mai province. The research instrument was a questionnaire consisted of three parts: 1) Personal Data 2) Mental Health Knowledge and 3) Community Mental Health Activities. The instrument was tested for its content validity by experts, and Kuder-Richardson-20 was used to investigate the reliability of the Mental Health Knowledge and Community Mental Health Activities parts from which the reliability coefficients obtained were .73 and .76, respectively. The questionnaires were mailed to the respondent which response rate

was 80.17 %. Data were analyzed in term of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The result of study revealed that :-

1. The mental health knowledge of Buddhist Monks was at high level with a mean score of 23.79 (SD=2.57). The highest score was found in mental health meaning parts, followed by characteristics of good mental health, mental health promotion, mental health prevention, and mental health problems or psychiatric disorders parts.

The mental health knowledge of either trained or untrained monk was at high level with a mean score of 23.90 (SD=2.42) and 23.69 (SD=2.61), respectively.

2. The community mental health activities of Buddhist Monks was at high level with a mean score of 21.76 (SD=0.26). The most prevalent activity was the propagation of Buddha's teachings, followed by helping people with mental health problem as well as their families, counseling, and community development.